

อิทธิพลของการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้และการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยนัยที่มีต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคม โดยมีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นตัวแปรกำกับ : การศึกษาตามแนวทฤษฎีมาตรทางสังคม

Effects of Explicit and Implicit Self-esteem on Social Exclusion and Perceived Social Exclusion with Magnitude of Self-esteem Discrepancy as a Moderator: A Study Focused on Sociometer Theory

กณิกนันต์ ศรีวัลลภ (Kanignan Srivanlop)* ดร.คณางค์ มณีศรี (Dr.Kakanang Maneesri)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้และการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยที่มีต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคมในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและสูง และทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างกลุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรี จำนวน 412 คน เพศชายจำนวน 132 คน และเพศหญิงจำนวน 280 คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้เข้ากลุ่มเพศเดียวกันกลุ่มละ 4 คน เพื่อร่วมกันทำงานในการเหนี่ยวนำความใกล้ชิดทางสัมพันธภาพ แล้วตอบมาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยมาตรวัดการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม และมาตรวัดการถูกกีดกันทางสังคม ผลการวิเคราะห์ พบว่า โมเดลสมมติฐานวิจัยในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างกันมีความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุ

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the effects of explicit and implicit self-esteem on social exclusion and perceived social exclusion in groups with low and high magnitude of self-esteem discrepancy and to examine the invariance of the developed model across groups. The participants consisted of four hundred twelve undergraduate students. Participants arrived at the laboratory in single-sex groups of four. They were given the relationship closeness induction task. After finishing laboratory session, they completed measurement of explicit self-esteem, implicit self-esteem, perceived social exclusion scale, and social exclusion scale. Structural modeling analyses indicated that the two causal models of each group were invariant for model form but the causal effects between latent exogenous variables and latent endogenous variables were significantly different across groups.

คำสำคัญ : การเห็นคุณค่าในตนเอง การถูกกีดกันทางสังคม ความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเอง

Key Words : Self-esteem, Social exclusion, Self-esteem discrepancy

* มหบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นหนึ่งในแรงจูงใจพื้นฐานหลาย ๆ ตัวของมนุษย์ ความปรารถนาที่จะมีการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับสูงเป็นแรงจูงใจที่สำคัญประการหนึ่ง (Baumeister, 1998) การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นตัวแปรที่ถูกศึกษาร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ มากมาย การถูกกีดกันทางสังคม (social exclusion) เป็นตัวแปรหนึ่งที่นักวิจัยศึกษาร่วมกับการเห็นคุณค่าในตนเองเช่นเดียวกัน งานวิจัยของ Leary, Cottrell, and Phillips (2001) แสดงให้เห็นว่าการยอมรับทางสังคมส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองอย่างไรก็ตามนอกจากจะมีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการถูกกีดกันทางสังคมและการเห็นคุณค่าในตนเองแล้ว ก็ยังมีแนวคิดที่เชื่อว่าการเห็นคุณค่าในตนเองสามารถทำนายการถูกกีดกันทางสังคมได้ ตามทฤษฎีมาตรทางสังคม (sociometer theory) ของ Leary แล้ว การรักษากการเห็นคุณค่าในตนเองให้อยู่ในระดับสูงไม่ได้เกิดขึ้นเพื่อเป็นระบบการปรับตัวตามระบบกำกับตนเองเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นระบบการปรับตัวเพื่อตรวจสอบการเข้าร่วมทางสังคมหรือการยอมรับทางสังคมในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลด้วย การเห็นคุณค่าในตนเองที่ลดลงจึงบ่งชี้ว่าบุคคลกำลังถูกกีดกันทางสังคมในทางตรงกันข้ามการเห็นคุณค่าในตนเองที่เพิ่มขึ้นก็บ่งชี้ว่าบุคคลได้รับการเข้าร่วมทางสังคมเพิ่มขึ้นหรือถูกกีดกันทางสังคมน้อยลง (Leary and Baumeister, 2001; Leary, Tambor, Terdal, and *et al*, 1995)

ในงานวิจัยเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเองมีข้อค้นพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองนั้นมีทั้งลักษณะที่คงที่ซึ่งไม่แปรเปลี่ยนข้ามช่วงเวลา และลักษณะที่ไม่คงที่ซึ่งแปรเปลี่ยนไปข้ามช่วงเวลา ความไม่คงที่ของการเห็นคุณค่าในตนเองนั้นได้รับการอธิบายจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างรูปแบบการเห็นคุณค่าในตนเองทั้ง 2 มิติ ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ (explicit self-esteem) และการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัย (implicit self-esteem) Greenwald and Banaji (1995) เสนอว่าการเห็นคุณค่าในตนเองไม่ได้มีเพียง

มิติเดียวที่วัดจากการรายงานตนเอง (self-report) ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางปัญญา แต่การเห็นคุณค่าในตนเองยังมีมิติที่เกิดจากประสบการณ์ในอดีตซึ่งส่งผลต่อการตอบสนองโดยอัตโนมัติด้วย

เมื่อพิจารณาจากแนวคิดเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเองทั้งสองมิติแล้ว งานวิจัยที่ผ่านมาซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองและการถูกกีดกันทางสังคมตามทฤษฎีมาตรทางสังคม ใช้การวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากการรายงานตนเอง (self-report) ซึ่งเป็นการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองตามการรับรู้ของบุคคล แม้ว่าจะมีงานวิจัยบางเรื่องที่ได้ศึกษาอิทธิพลของการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยซึ่งวัดด้วยการทดสอบเชื่อมโยงโดยนัย (implicit association test) ที่ส่งผลต่อการถูกกีดกันทางสังคมตามทฤษฎีมาตรทางสังคม แต่งานวิจัยเหล่านั้นไม่ได้ตรวจสอบการถูกกีดกันทางสังคมโดยตรง แต่วัดการถูกกีดกันทางสังคมจากดัชนีบ่งชี้หรือตัวแปรอื่น ๆ เช่น ตัวแนะนำนิยมทางสังคม (social value cue) (Weisbuch, Sinclair, Skorinko, and *et al*, 2008) หรือการรับรู้ว่าผู้อื่นเห็นคุณค่า (Back, Krause, Hirschmuller and *et al*, 2009) เป็นต้น ผู้วิจัยจึงเกิดคำถามขึ้นว่า หากวัดการเห็นคุณค่าในตนเองในมิติของการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยจะสามารถทำนายการถูกกีดกันทางสังคมตามทฤษฎีมาตรทางสังคมได้ดีกว่าการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้หรือไม่ และเมื่อเกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองทั้งสองมิติ ความไม่สอดคล้องกันของการเห็นคุณค่าในตนเองจะมีอิทธิพลกำกับต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองและการถูกกีดกันทางสังคมหรือไม่ การศึกษาถึงอิทธิพลของการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้และการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัย ที่ส่งผลต่อการถูกกีดกันทางสังคมในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำนี้อาจทำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองและการถูกกีดกันทางสังคมตามทฤษฎีมาตรทางสังคมได้ชัดเจนขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้และการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยที่มีต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคมในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและสูง

2. เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคมระหว่างกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในงานวิจัย คือ นิสิตปริญญาตรีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 3800101 จิตวิทยาทั่วไป ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2553 จำนวน 412 คน เป็นเพศชายจำนวน 132 คน และเพศหญิงจำนวน 280 คน

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่วิธีการทดลองเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มเป็นเพศเดียวกัน กลุ่มละ 4 คน ผู้ทดลองได้รับการฝึกให้ทำหน้าที่ดำเนินการทดลองโดยไม่รู้อยู่รายละเอียดของการสุ่มเข้าเงื่อนไขการทดลองเพื่อป้องกันอคติที่อาจเกิดขึ้นจากความคาดหวังในผลการทดลอง การทดลองเริ่มต้นด้วยการแจ้งผู้ร่วมการทดลองในแต่ละกลุ่มว่า “งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการสร้างกลุ่มและรูปแบบของการสื่อสารภายในกลุ่มเพศเดียวกัน” แล้วผู้ทดลองจึงพาผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่ห้องทดลอง ตามที่นั่งซึ่งเตรียมไว้ให้ และอธิบายว่า “หลังจากนี้นิสิตจะได้ทำงานเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม และหลังจากทำงานนี้นิสิตจะต้องสร้างกลุ่มใหม่โดยนิสิตแต่ละคนจะต้องเลือกสมาชิกภายในกลุ่ม 1 คนออกจากกลุ่มเพื่อร่วมกันทำงานต่อไป” หลังจากนั้นจึงแจกชุดคำถามซึ่งเป็นงานในการเหนี่ยวนำความใกล้ชิดทางสัมพันธ์ภาพตามระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละชุดคำถาม เมื่อเสร็จสิ้นการถามและตอบคำถามตามชุดคำถามทั้ง 3 ชุด ผู้ทดลองสุ่มผู้ร่วมการทดลอง

ตอบมาตรการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ การเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัย เข้าสู่เงื่อนไข 1 ใน 2 เงื่อนไข โดยเป็นการสุ่มสลับลำดับการตอบมาตรการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้และการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยเพื่อป้องกันอิทธิพลที่อาจเกิดขึ้นจากการตอบมาตรการใดมาตรการหนึ่งส่งผลไปยังการตอบอีกมาตรการหนึ่งตามประเภทการวัด และลำดับการวัด ในท้ายการทดลองให้ตอบมาตรการวัดการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม และมาตรการวัดการถูกกีดกันทางสังคม ตามลำดับ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยอธิบายสรุปวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองทราบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้วัดด้วยมาตรการวัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเอง (The State Self-esteem Scale) ที่พัฒนาต่อจากพิมลรัตน์ (2548) ซึ่งพัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Heatherton and Polivy (1991) ที่วัดภาวะการเห็นคุณค่าในตนเองใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถ (perform) ด้านสังคม (social) และด้านการปรากฏกาย (appear) จำนวน 36 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา รวมทั้งฉบับเท่ากับ .90 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL) ผลพบว่ามีโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 0.00$; $df = 1$; $p = 1.000$; RMSEA = 0.00; GFI = 1.00)

การเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยวัดด้วยการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยซึ่งเป็นการจัดประเภทด้วยการเชื่อมโยงตนเองกับคำทางบวกและคำทางลบผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ประกอบด้วยบล็อกของการทดสอบทั้งหมด 7 บล็อก โดยในแต่ละบล็อกบุคคลต้องกดปุ่มทางด้านซ้ายและปุ่มทางด้านขวาบนแป้นพิมพ์เพื่อจัดประเภทของคำสั่งเร้าที่ขึ้นมากลางหน้าจอคอมพิวเตอร์ให้รวดเร็วและถูกต้อง ในการวิจัยนี้ใช้โปรแกรมอินควิสิท (Inquisit) เวอร์ชัน 3.0.3.1 โดยค่าที่สะท้อนมิติเห็นคุณค่าในตนเองและมิติเห็นความสัมพันธ์พอ ๆ กัน ใช้การทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยที่หยกฟ้า (2551) ได้

พัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Greenwald and Farnham (2000) ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือกับนักศึกษาและกลุ่มคนทำงาน จำนวน 13 คน พบว่า ลำดับของการจับคู่ไม่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบแต่ละบล็อก แต่ค่าที่สะท้อนมิติเน้นตนเอง และค่าที่สะท้อนมิติเน้นความสัมพันธ์ ผู้วิจัยคัดเลือกค่าที่แสดงคุณลักษณะซึ่งรวบรวมจากงานวิจัยในอดีตและการสอบถามบุคคลทั่วไป ได้แก่ นิสิต นักศึกษา และกลุ่มคนทั่วไป แล้วนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิต นักศึกษา และพนักงานบริษัท จำนวน 31 คน จนได้ค่าที่แสดงคุณลักษณะ 12 ค่า แบ่งเป็นค่าทางบวกและค่าทางลบด้านละ 6 ค่า จากนั้นจึงตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยโดยใช้ค่าที่คัดเลือกแล้วข้างต้นไปทดสอบกับนักศึกษาและกลุ่มคนทำงาน จำนวน 48 คน พบว่า ลำดับของการจับคู่ไม่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการทดสอบแต่ละบล็อก และการทดสอบการเชื่อมโยงโดยนัยด้วยค่าทั้งสามประเภทมีค่าความสอดคล้องภายใน (internal consistency) เท่ากับ .57, .58, และ .59 ตามลำดับ

มาตรวัดการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมในงานวิจัยนี้ใช้มาตรวัดการยอมรับจากกลุ่มตามที่คาดหวัง (anticipated acceptance from the group) ซึ่งถูกใช้ในงานวิจัยของ Anthony, Wood, and Holmes (2007) โดยมีการประเมินใน 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ประเมินความประทับใจของกลุ่มที่มีต่อบุคคล ด้วยข้อกระทงจำนวน 5 ข้อ และ 2) ประเมินความคิดเห็นของกลุ่มที่มีต่อบุคคลด้วยคุณลักษณะทางบวก 6 คุณลักษณะ การประเมินทั้ง 2 ลักษณะเป็นการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินว่ากลุ่มมีความคิดเห็นต่อตนเองในขณะนั้นอย่างไร จาก 1 หมายถึง ไม่ตรงอย่างยิ่ง จนถึง 5 ตรงอย่างยิ่ง การประเมินในส่วนที่ 1 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .78 และการประเมินในส่วนที่ 2 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75

มาตรวัดการถูกกีดกันทางสังคมในงานวิจัยนี้ใช้แบบประเมินสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งสร้างขึ้นตาม

แนวทางของ Leary et al, (1995) โดยมีการประเมินใน 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การประเมินการไม่ยอมรับที่มีต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วยข้อกระทงจำนวน 3 ข้อ เป็นการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความรู้สึกที่มีต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ภายในกลุ่มอย่างไรในขณะนั้น ตั้งแต่ 1 หมายถึง ไม่ตรงอย่างยิ่ง จนถึง 5 หมายถึง ตรงอย่างยิ่ง นำคะแนนที่สมาชิกคนอื่น ๆ ประเมินให้บุคคลในแต่ละข้อมาเฉลี่ยเป็นคะแนนรายข้อ แล้วนำคะแนนทั้งสามข้อมาเฉลี่ยเป็นคะแนนในการประเมินส่วนนี้ และ 2) การเลือกสมาชิกออกจากกลุ่มโดยให้สมาชิกแต่ละคนเลือกสมาชิกคนใดคนหนึ่งออกจากกลุ่มด้วยข้อกระทงจำนวน 3 ข้อ โดยคิดคะแนนเป็น 0 หมายถึง ไม่ถูกเลือก และ 1 หมายถึง ถูกเลือก นำคะแนนที่สมาชิกคนอื่น ๆ เลือกบุคคลออกจากกลุ่มในแต่ละข้อมารวมกันเป็นคะแนนรายข้อ แล้วนำคะแนนทั้งสามข้อมารวมกันเป็นคะแนนในการประเมินส่วนนี้

จากการศึกษานำร่อง พบว่า เมื่อนำข้อกระทงทั้งสองส่วนมาคำนวณเป็นคะแนนการถูกกีดกันทางสังคมของสมาชิกแต่ละคนในรายข้อ แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเที่ยง พบว่า การประเมินในส่วนที่ 1 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .72 การประเมินในส่วนที่ 2 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83

งานในการเหนี่ยวนำความใกล้ชิดทางสัมพันธภาพ เป็นชุดคำถาม 3 ชุดที่พัฒนาขึ้นโดย Sedikides, Campbell, Reeder, and et al, (1999) ซึ่งใช้จัดกระทงกลุ่ม 4 ถึง 6 คน สมาชิกภายในกลุ่มรวบรวมข้อมูลของสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วยชุดคำถามทั้ง 3 ชุด ภายในระยะเวลาประมาณ 20 นาที ชุดคำถามแรกใช้เวลา 2 นาที ชุดคำถามที่สองใช้เวลา 6 นาที และชุดคำถามที่สามใช้เวลา 10 นาที สมาชิกคนแรกจะเป็นผู้เริ่มถามสมาชิกคนใดก็ได้ด้วยคำถามใดก็ได้ในชุดคำถาม และสมาชิกที่ตอบคำถามเท่านั้นจึงจะมีสิทธิ์เริ่มถามสมาชิกคนอื่น ๆ ต่อ สลับกันถามเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนหมดเวลาการถามในแต่ละชุด สมาชิกที่ตอบคำถามเป็นคนสุดท้ายก็จะเป็นผู้เริ่มถามคำถามในชุดคำถามใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model) โดยโปรแกรมลิสเรล (LISREL)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ พบว่า โมเดลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 13.32$; $df = 8$; $p = .101$; RMSEA=.08) เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้มีอิทธิพลทางลบต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ -0.27 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ไม่มีอิทธิพลต่อการถูกกีดกันทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตาม การเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยมีอิทธิพลทางลบต่อการถูกกีดกันทางสังคม โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ -0.43 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ แสดงดังภาพที่ 2

ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองสูง พบว่า โมเดลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 21.47$; $df = 30$; $p = .873$; RMSEA=.00) เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้มีอิทธิพลทางลบต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม โดยมีค่าอิทธิพลเท่ากับ -0.83 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แต่การเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม

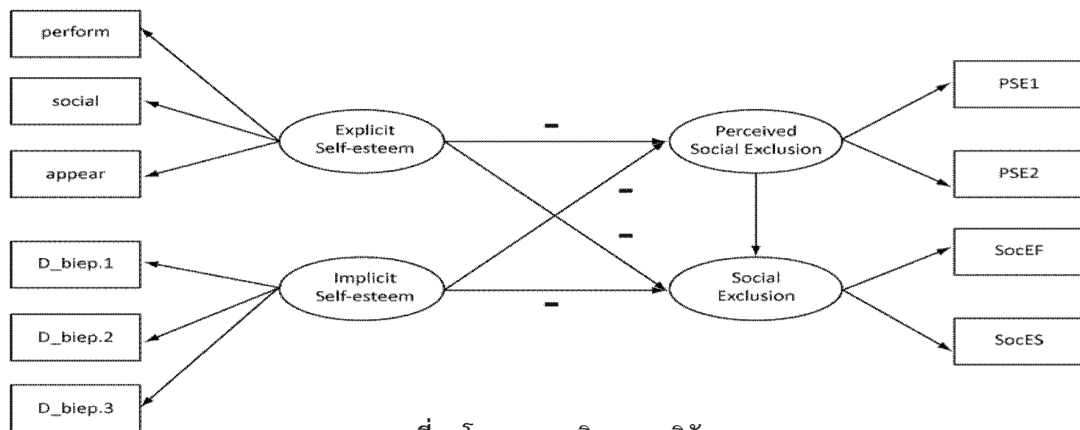
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ไม่มีอิทธิพลต่อการถูกกีดกันทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยก็ไม่มีอิทธิพลต่อการถูกกีดกันทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์ในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองสูงแสดงดังภาพที่ 3

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคม พบว่า โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและสูงที่ไม่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าไค-สแควร์รวม (overall chi-square) เท่ากับ 29.77 ที่องศาอิสระเท่ากับ 21 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .097 โดยค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์เท่ากับ 1.42 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .97 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) เท่ากับ .01 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .06 แสดงว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคมของกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (กลุ่ม 1) และกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองสูง (กลุ่ม 2) มีรูปแบบลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นแบบเดียวกัน หรือก็คือรูปแบบโมเดลไม่แปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม

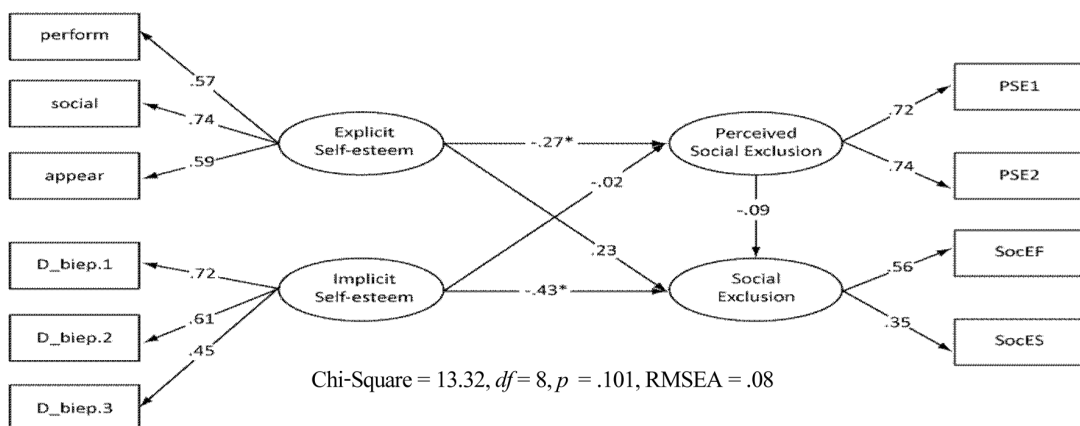
ตามตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์โมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้ค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุของตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยที่มีต่อการถูกกีดกันทางสังคม (GA(2,2)) ในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (กลุ่ม 1) และกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองสูง (กลุ่ม 2)

ให้มีความเท่ากัน โดยกำหนดค่าพารามิเตอร์ต่อจากโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 4 พบว่า โมเดลไม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยโมเดลมีค่าไค-สแควร์รวมเท่ากับ 37.16 ที่องศาอิสระเท่ากับ 25 ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .047 โดยที่ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์เท่ากับ 1.49 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .96 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) เท่ากับ .04 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .06 เมื่อเปรียบเทียบโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 5 กับโมเดลตามสมมติฐานข้อที่ 4 พบว่า ผลต่างของค่าไค-สแควร์มีค่าเท่ากับ 4.88 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แปลความหมายได้ว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคมที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุของตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยที่มีต่อการถูกกีดกันทางสังคมให้มีความเท่ากันในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (กลุ่ม 1) และกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองสูง (กลุ่ม 2) ไม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือนั่นก็คือรูปแบบโมเดลและค่าพารามิเตอร์มีความแปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและสูง ซึ่งหมายความว่าอิทธิพลของการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยที่มีต่อ

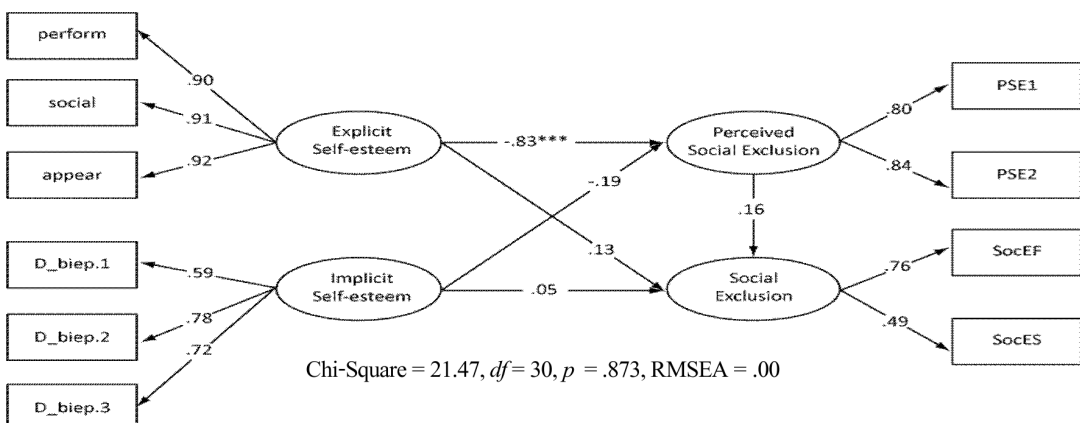
การถูกกีดกันทางสังคมในกลุ่ม 1 แตกต่างจากในกลุ่ม 2 จึงสรุปได้ว่า ขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองมีอิทธิพลกำกับต่ออิทธิพลของการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยที่มีต่อการถูกกีดกันทางสังคม ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคม สรุปได้ว่า โมเดลมีความไม่แปรเปลี่ยนในด้านรูปแบบโมเดล แต่มีความแปรเปลี่ยนในค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ทั้ง 8 เมทริกซ์โดยโมเดลที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ดีที่สุด คือ โมเดลตามสมมติฐานที่ 4 ซึ่งเป็นโมเดลที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุของตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ที่มีต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม กำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุของตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยที่มีต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม และกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าอิทธิพลเชิงสาเหตุของตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ที่มีต่อการถูกกีดกันทางสังคมให้มีความเท่ากันในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (กลุ่ม 1) และกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองสูง (กลุ่ม 2) ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคมแสดงดังตารางที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลสมมติฐานงานวิจัย

ภาพที่ 2 โมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคมในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

ภาพที่ 3 โมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคมในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองสูง

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยระหว่างกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (กลุ่ม 1) และกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองสูง (กลุ่ม 2)

โมเดลตามสมมติฐาน	χ^2	df	χ^2/df	p	GFI	$\Delta\chi^2$	Δdf
1. รูปแบบโมเดลเดียวกัน	29.77	21	1.42	.097	.97	-	-
2. GA (การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ → การรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม)	30.98	22	1.41	.097	.97	1.21	1
3. GA (การเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัย → การรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม)	31.93	23	1.39	.102	.97	0.95	1
4. GA (การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้ → การถูกกีดกันทางสังคม)	32.28	24	1.35	.120	.97	0.35	1
5. GA (การเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัย → การถูกกีดกันทางสังคม)	37.16	25	1.49	.047	.96	4.88*	1
6. GA BE	38.74	26	1.49	.047	.96	โมเดลไม่กลมกลืน	
7. GA BE LX	60.16	32	1.88	.004	.96	โมเดลไม่กลมกลืน	
8. GA BE LX LY	105.12	36	2.92	.000	.91	โมเดลไม่กลมกลืน	
9. GA BE LX LY TD	142.70	50	2.85	.000	.90	โมเดลไม่กลมกลืน	
10. GA BE LX LY TD TE	174.43	55	3.17	.000	.88	โมเดลไม่กลมกลืน	
11. GA BE LX LY TD TE PH	174.43	55	3.17	.000	.88	โมเดลไม่กลมกลืน	
12. GA BE LX LY TD TE PH PS	174.43	55	3.17	.000	.88	โมเดลไม่กลมกลืน	

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$; Critical value of Chi-square .05 = 3.84, ผู้วิจัยกำหนดค่าพารามิเตอร์ของโมเดลตามสมมติฐานแต่ละโมเดลต่อเนื่องกัน

สรุปผลการวิจัย

โมเดลสมมติฐานวิจัยในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างกันมีความไม่แปรเปลี่ยนในด้านรูปแบบโมเดล แต่มีความแปรเปลี่ยนในค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ทั้ง 8 เมทริกซ์ โดยเฉพาะค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุของตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยที่มีต่อการถูกกีดกันทางสังคม ซึ่งก็คือการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยมีอิทธิพลต่อการถูกกีดกันทางสังคมแตกต่างกันระหว่างกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและสูง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของ

การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและสูงนั้นสอดคล้องกับหลักการและกรอบแนวคิดของทฤษฎีมาตรฐานทางสังคมในบางส่วน โดยเฉพาะในส่วนที่พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้มีอิทธิพลทางลบต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 หรือ .001 แต่ผลการวิเคราะห์กลับไม่พบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้มีอิทธิพลต่อการถูกกีดกันทางสังคมและไม่พบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยมีอิทธิพลต่อการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะตามที่ Greenwald and Banaji (1995) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเองไม่ได้มีเพียงมิติเดียวที่วัดจากการรายงานตนเองซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางปัญญา แต่ยังมีมิติที่เกิดจากประสบการณ์ในอดีตซึ่งส่งผลต่อการตอบสนองอัตโนมัติด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับความไม่สอดคล้องของการเห็น

คุณค่าในตนเองที่พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองโดย
 นัยมีแนวโน้มที่จะทำนายปรากฏการณ์หรือการตอบ
 สอนที่เป็นไปตามธรรมชาติหรือการตอบสนองตาม
 แรงขับอารมณ์ได้ดีกว่าการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้
 ในทางตรงกันข้ามการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้มีแนว
 โน้มที่จะทำนายการตอบสนองซึ่งผ่านกระบวนการทาง
 ปัญญาได้แม่นยำกว่าการเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัย
 ดังนั้นแล้วการเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้จึงมีอิทธิพล
 หรือเป็นดัชนีบ่งชี้ถึงการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม
 แต่เพียงเท่านั้น แต่เนื่องจากผลป้อนกลับทางสังคมที่
 ส่งผลต่อการประเมินและความคาดหวังของบุคคลซึ่ง
 นำไปสู่รูปแบบการตอบสนองที่แตกต่างกันจนนำไปสู่
 การได้รับการยอมรับจากกลุ่มหรือการถูกกีดกันจาก
 กลุ่มตามกระบวนการมาตรฐานทางสังคมนี้เป็นไปอย่าง
 อัตโนมัต การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้จึงไม่มีอิทธิพล
 หรือไม่สามารถบ่งชี้ต่อการถูกกีดกันทางสังคมที่เกิดขึ้น
 จริงได้

เป็นที่น่าสังเกตว่า อิทธิพลของการเห็นคุณค่า
 ในตนเองโดยนัยที่มีต่อการถูกกีดกันทางสังคมนั้น
 มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มที่มีขนาดของความ
 ไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างกัน
 โดยในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการ
 เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ การเห็นคุณค่าในตนเอง
 โดยนัยมีอิทธิพลทางลบต่อการถูกกีดกันทางสังคม
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การเห็นคุณค่าในตนเอง
 โดยนัยกลับไม่มีอิทธิพลต่อการถูกกีดกันทางสังคม
 ในกลุ่มที่มีขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็น
 คุณค่าในตนเองสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดสอบ
 ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดล ผลการวิเคราะห์นี้
 ชี้ให้เห็นว่า การเห็นคุณค่าในตนเองโดยนัยจะสามารถ
 บ่งชี้ว่าบุคคลกำลังถูกกีดกันทางสังคมหรือไม่นั้น
 ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลมีความสอดคล้องของการเห็นคุณค่า
 ในตนเองหรือไม่ ถ้าบุคคลมีความไม่สอดคล้องของการ
 เห็นคุณค่าในตนเองน้อย การเห็นคุณค่าในตนเองโดย
 นัยก็สามารถบ่งชี้ได้ว่า บุคคลกำลังถูกกีดกันทางสังคม
 ตามทฤษฎีมาตรฐานทางสังคม แต่ถ้ามีความไม่สอดคล้อง
 ของการเห็นคุณค่าในตนเองสูง การเห็นคุณค่า

ในตนเองโดยนัยก็ไม่สามารถบ่งชี้ถึงการถูกกีดกันทาง
 สังคมได้ ผลการวิเคราะห์นี้จึงเป็นข้อค้นพบทางทฤษฎี
 ที่ช่วยให้ทฤษฎีมาตรฐานทางสังคมอธิบายปรากฏการณ์ที่
 เกิดขึ้นหรืออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่า
 ในตนเองและการถูกกีดกันทางสังคมได้ชัดเจนขึ้น

อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์ความตรง
 และการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดล
 ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการรับรู้การถูกกีดกัน
 ทางสังคมและการถูกกีดกันทางสังคมทั้งในกลุ่มที่
 ขนาดของความไม่สอดคล้องของการเห็นคุณค่าใน
 ตนเองต่ำและสูง ก็พบตรงกันในทั้งสองโมเดลว่า
 การเห็นคุณค่าในตนเองที่รับรู้มีอิทธิพลทางลบหรือ
 เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการรับรู้การถูกกีดกันทางสังคมได้
 นั่นก็คือไม่ว่าจะเป็นคนที่มีขนาดของความไม่สอดคล้อง
 ของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำหรือสูง เมื่อบุคคลเริ่ม
 รู้สึกมีการเห็นคุณค่าในตนเองลดน้อยลง นั้นแสดงว่า
 เขาหรือเธอเริ่มรับรู้ว่ากำลังถูกกีดกันออกจากกลุ่ม ซึ่ง
 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลหรือผลการวิจัยที่สนับสนุน
 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของทฤษฎีมาตรฐานทางสังคม
 ได้ในระดับหนึ่งถึงการที่การเห็นคุณค่าในตนเองเป็น
 เครื่องบ่งชี้การถูกกีดกันทางสังคม

ข้อเสนอแนะ

แนวทางในการศึกษาอิทธิพลของการเห็น
 คุณค่าในตนเองที่มีต่อการถูกกีดกันทางสังคมตาม
 ทฤษฎีมาตรฐานทางสังคมนอกจากจะสามารถศึกษาด้วย
 การจัดกระทำเชิงทดลองได้แล้ว ยังสามารถศึกษาด้วย
 การวิจัยเชิงสำรวจที่เน้นการเก็บรวบรวมด้วยมาตรวัด
 ได้ด้วย ซึ่งอาจทำให้เก็บข้อมูลได้มากขึ้น เนื่องจากใช้
 ระยะเวลาและความซับซ้อนในการรวบรวมข้อมูลจาก
 กลุ่มตัวอย่างน้อยกว่าการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบ
 เทียบผลการศึกษาที่ได้จากการสำรวจกับผลการศึกษา
 จากการจัดกระทำเชิงทดลอง นอกจากนั้นแล้ว มาตรวัด
 การรับรู้การถูกกีดกันทางสังคม และมาตรวัดการถูก
 กีดกันทางสังคมซึ่งใช้สำหรับการวิจัยเชิงสำรวจนั้น
 ยังมีเป็นมาตรวัดมาตรฐานอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- พิมพ์รัตน์ ทัศภาคย์. 2548. ผลของการให้อภัยและการผูกมัดระหว่างบุคคลต่อสุขภาวะทางจิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หยกฟ้า อิศรานนท์. 2551. อิทธิพลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง และความไม่สอดคล้องระหว่างการเห็นคุณค่าแห่งตนโดยนัยและการเห็นคุณค่าแห่งตนที่รับรู้ต่อสุขภาวะทางจิต: การวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรกำกับและตัวแปรส่งผ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Anthony, DB., Wood, JV., and Holmes, JG. 2007. Testing sociometer theory: Self-esteem and the importance of acceptance for social decision-making [Electronic version]. *Journal of Experimental Social Psychology*, 43, 425-432.
- Back, MD., Krause, S., Hirschmuller, S., Stopfer, JM., Egloff, B., and Schmukle, SC. 2009. Unraveling the three faces of self-esteem: A new information-processing sociometer perspectives [Electronic version]. *Journal of Research in Personality*, 43, 933-937.
- Baumeister, RF. 1998. The self. In DT. Gilbert, ST. Fiske, and G. Lindzey (Eds.), *Handbook of social psychology* (4th ed., pp. 680-740). New York: McGraw-Hill.
- Greenwald, AG., and Banaji, MR. 1995. Implicit social cognition: Attitudes, self-esteem, and stereotypes [Electronic version]. *Psychological Review*, 102, 4-27.
- Greenwald, AG., and Farnham, SD. 2000. Using the implicit association test to measure self-esteem and self-concept [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79, 1022-1038.
- Heatherton, TF., and Polivy, J. 1991. Development and validation of a scale for measuring state self-esteem [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60, 895-910.
- Leary, MR., and Baumeister, RF. 2001. The nature and function of self-esteem: Sociometer theory. In M. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology*. San Diego, California: Academic Press.
- Leary, MR., Cottrell, CA., and Phillips, M. 2001. Deconfounding the effects of dominance and social acceptance on self-esteem. [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81, 898-909.
- Leary, MR., Tambor, ES., Terdal, SK., and Downs, DL. 1995. Self-esteem as an interpersonal monitor: The sociometer hypothesis [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 68, 518-530.
- Sedikides, C., Campbell, WK., Reeder, GD., and Elliot, AJ. 1999. The relationship closeness induction task [Electronic version]. *Representative Research in Social Psychology*, 23, 1-4.
- Weisbuch, M., Sinclair, SA., Skorinko, JL., Eccleston, CP. 2008. Self-esteem depends on the beholder: Effects of a subtle social value cue [Electronic version]. *Journal of Experimental Social Psychology*, 45, 143-148.